

Guidade turer vid Bulls måse

2003-2007

Ingegerd Ljungblom

På uppdrag av Rååns vattendragsförbund

Bakgrund

Sedan början av 1700-talet har en mycket stor del av våtmarkerna i Sverige dikats ut för att öka odlingsarealen. Man har också rätat ut och kulverterat vattendrag för att vinna mark. Detta gör att de naturliga processer som renar vattnet till stor del har satts ur spel och mycket näringsämnen och föroreningar följer med åarna ut i havet. Där bidrar de till övergödning, syrebrist och bottendöd. På Öresunds botten råder syrebrist årligen och livet i de grunda vikarna, de viktiga "barnkamrarna" för fisk och bottendjur, har påverkats mycket negativt av utsläppen. Många djur och växter som är beroende av vatten i landskapet för sin överlevnad är dessutom hotade. När våtmarkerna har försvunnit har också landskapets vattenhållande förmåga minskat vilket ger både översvämningar och torka.

För att hjälpa naturen att återhämta sig har Rååns Vattendragsförbund, som är en sammanslutning av de kommuner som Råån passerar igenom, anlagt ett 50-tal våtmarker sedan 1991 och Bulls måse är en av dem. Bulls måse är med sina 17 ha den största anlagda våtmarken längs ån och har blivit ett mycket lyckat projekt. Vid våtmarken finns ett flitigt besökt fågeltorn och där häckar bl a gråhakedopping, trana och brun kärrhök.

Informationsturerna till Bulls måse går i linje med det arbetssätt Länsstyrelsen strävar efter för att lyckas med vattenvården i Skåne. "För att nå EU:s mål om en god vattenstatus till 2015 krävs [...] ökad insikt och engagemang i samhället om varför olika åtgärder behövs. Resurser behöver därför avsättas för information och för att få allmänheten att känna sig delaktig." (Miljötilståndet i Skåne - Årsrapport 2005).

Projektet hoppas kunna fortsätta under våren 2008.

Utsikt från fågeltornet vid Bulls måse.

Vi har sett den bruna kärrhöken!

De guidade turerna

Under 2003-2007 har 843 personer besökt Bulls måse under organiserade informationsturer. Av dessa är 614 grundskoleelever, 133 gymnasieelever, 90 lärare/föräldrar och 6 företagsanställda. Grupperna har kommit från Helsingborg, Landskrona, Svalöv och Bjuvs kommun.

Turerna har organiserats och genomförts av biolog och pedagog Ingegerd Ljungblom på uppdrag av Rååns Vattendragsförbund. Under turerna har deltagarna fått en inblick i hur våtmarker påverkar viktiga förlopp i naturen och kan vara till glädje för hotade såväl som vanliga arter av djur och växter.

Grupperna har fått en inblick i hur landskapet har förändrats när det gäller våtmarker, bäckar och åar i Skåne och vad förändringarna har haft för effekt för vattenkvalitet, djur och växter samt vad man gör nu för att förbättra situationen. Gruppvis har eleverna fått titta på fåglar från fågeltornet och håva vattendjur i våtmarken. Vi har pratat om vad vi har hittat och om hur djuren lever – vart fåglarna flyttar på vintern, hur mycket en svala väger, vad en buksimmare äter mm. Presentationen har gjorts så intressant som möjligt med många roliga fakta. Vi har pratat om ekologi, näringskedjor och om miljömålen. De äldre eleverna har ibland gjort en övning gruppvis där de diskuterat utifrån bilder på gödsling, regn, våtmark, algblomning, mm. Eleverna har fått med sig broschyren "Råån och miljön" och de äldre klasserna Länsstyrelsens årsrapport från 2005 med tema "Skånes vatten – levande, myllrande och i balans".

En dammsnäcka – den är både hona och hane samtidigt!

Vi har hittat en liten vattensalamander, gulbrämad dykare och buksimmare!

Blommande kabbeleka, sälg och vattenklöver i maj.

*Gråhakedoppingar på simtur.
Foto Mats Svensson*

Vattenklöver - användes förr som nödföda.

Kontakter för projektet:
Ingegerd Ljungblom, tel 070-6731281 och Peter Göransson, Miljökontoret,
Helsingborgs stad, tel 042-10 50 03.

